

Par šo bukletu

Šis buklets izstrādāts, lai palīdzētu pacientiem vairāk izprast imūnterapijas izmantošanu onkoloģijā, jauna veida vēža ārstēšanu, kas izmanto **imūno sistēmu**, lai cīnītos ar vēzi.

Šo dokumentu sagatavojuši **European Expert Group on Immuno-Oncology [Eiropas onkoimunoloģijas ekspertu grupa]**, neatkarīgs tikls, ko sastāda pacientu organizācijas, vēža speciālisti, pētnieki un politikas veidotāji no visas Eiropas, kas sadarbojas, lai pārliecinātos, ka efektīvākās no šīm daudzsološajām ārstēšanām būtu pieejamas pacientiem, cik ātri vien iespējams.

Papildu informācijai, lūdzu, sazinieties ar Mihaela Militaru, mihaela.militaru@ecpc.org.

* European Expert Group on Immuno-Oncology biedri ietver:

Francesco de Lorenzo (European Cancer Patient Coalition); Philippe de Backer, Eiropas Parlamenta loceklis; Cristian Silviu Busoi, Eiropas Parlamenta loceklis; Cedrik M. Britten (Association for Cancer Immunotherapy [Vēža Imūnterapijas asociācija]); Marc van den Bulcke (Institute of Public Health [Sabiedrības veselības institūts], Beļģija); Szymon Chrostowski (Let's Win Health Foundation [Let's Win Veselības fonds], Polija); Edith Frenoy (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations), Brussels; Christoph Huber (Association for Cancer Immunotherapy); Burçak Karaca (Turkish Immuno-Oncology Society [Turcijas Onkoimunoloģijas biedrība]); James Larkin (Royal Marsden Hospital [Karaliskā Marsdenas slimnīca], Apvienotā Karaliste); Cilia Linssen (Lung Cancer Europe [Plaušu vēža organizācija Eiropā]); Olivier Michielin (European Society for Medical Oncology [Eiropas Medicīniskās Onkoloģijas Apvienība]); Mihaela Militaru (European Cancer Patient Coalition); Ingrid van den Neucker (European CanCER Organisation [Eiropas Vēža organizācija]); Francisco Ventura Ramos (Portuguese Institute of Oncology [Portugāles Onkoloģijas institūts], Lisabona).

Šīs ekspertu rekomendācijas ir savākusi un rediģējuši SHW Health Ltd. ar finansiālo un organizatorisko atbalstu no Bristol-Myers Squibb tikšanās izmaksām, šī dokumenta izkārtojuma un drukāšanai. Sponsors sniedza komentārus par šo dokumentu, tomēr dokumenta saturs atspoguļo piekrišanu no visiem ekspertu grupas locekļiem, kam bija pilna redaktoriskā uzraudzība.

Uzziniet vairāk

Pacientiem vienmēr jāpārrunā imūnterapijas iespējas viņa konkrētajā gadījumā ar savu onkologu, aprūpes komandu un ģimenes ārstu.

ECPC Immuno-Oncology Academy [ECPC Onkoimunoloģijas akadēmija] – Kopīga ECPC un onkoloģijas izpētes akadēmijas iniciatīva, Immuno-Oncology Academy (IOA) cenšas nodrošināt uzticamu, vienkāršu informācijas avotu saistībā ar onkoimunoloģiju pacientiem un ģimenes ārstiem, lai paaugstinātu informētību par onkoimunoloģijas potenciālu un virzītu politikas īstenošanu šajā jautājumā. Galvenais IOA rezultāts būs tīmekļa vietne, kas galvenokārt izstrādāta pacientiem, ievērojot izmantojamības un caurspīdīguma principus.

Skatīt www.ecpc.org

Cancer Research Institute [Vēža izpētes institūts]:

www.cancerresearch.org/cancer-immunotherapy/what-is-cancer-immunotherapy

Pacientu stāsti – Atbilde vēzim: www.theanswerstocancer.org/

Pašreiz notiekošo klīnisko pētījumu saraksts - www.clinicaltrials.gov

Onkoimunoloģija: jaunā vēža ārstēšanas modalitāte (Immuno-oncology: a new cancer treatment modality): www.youtube.com/watch?v=_HUo7kVhRRU

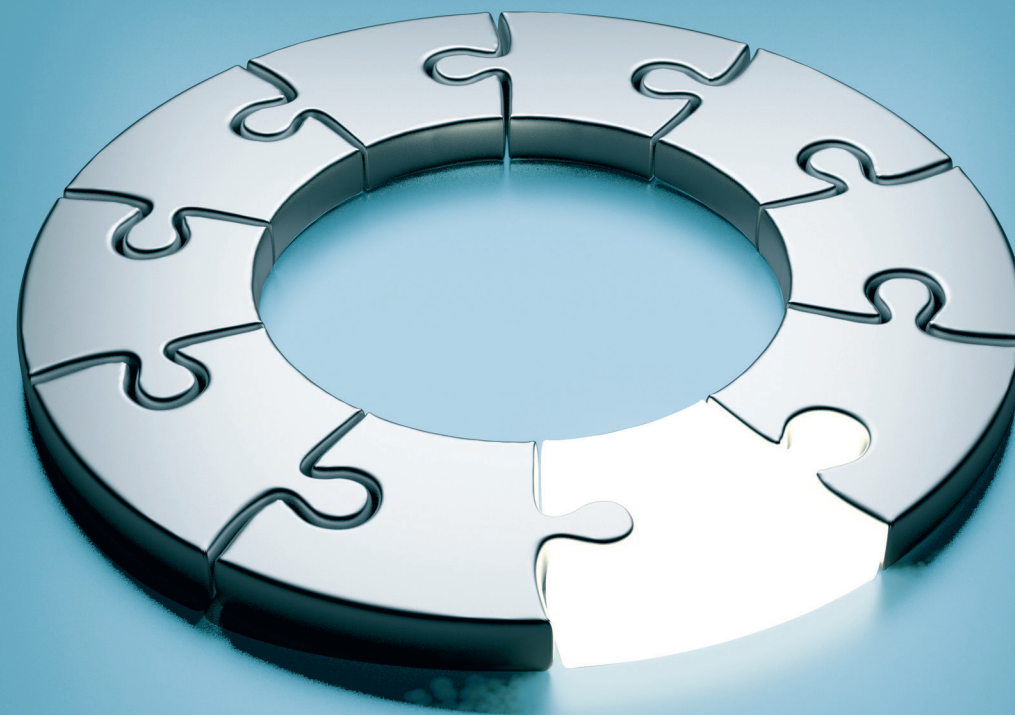
Atsauces

- 1 Hodi FS, et al. Improved survival with ipilimumab in patients with metastatic melanoma. *N Engl J Med* 2010; 363:711-723.
- 2 Cancer Research Institute. What is cancer immunotherapy? 2014. <http://www.cancerresearch.org/cancer-immunotherapy/what-is-cancer-immunotherapy#sthash.b4NeQEhi.dpuf>
- 3 Kantoff PW, et al., IMPACT Study Investigators. Sipuleucel-T immunotherapy for castration-resistant prostate cancer. *N Engl J Med* 2010; 363:411-422.
- 4 Couzin-Frankel J. Cancer Immunotherapy. *Science* 2013; 343(20 Dec):1432-1433.
- 5 American Association for Cancer Research. AACR Cancer Progress Report 2013 *Making Research Count for Patients: A Continual Pursuit* 2014.
- 6 Immuno-oncology: a new cancer treatment modality. Video address by Professor Rolf Stahel, president of the European Society for Medical Oncology on the occasion of the European Parliament workshop on immuno-oncology, 5 December 2013. 5-12-2013. https://www.youtube.com/watch?v=_HUo7kVhRRU

ONCHQ14NP09943-01 – Expiration : Nov 2016

Kas ir onkoimunoloģija? Rokasgrāmata pacientiem

Kādēļ šis buklets?

Zinātnieki visā pasaulē jau vairākas dekādes ir pētījuši, kāda var būt **imūnsistēmas** loma cīņā ar vēzi.

Tomēr tikai nesen tika atklāts, ka **imūnterapijas izmantošana onkoloģijā** var sniegt ilglaicīgus ieguvumus cīņai pret vēzi pacientiem, kuriem iepriekš bija pieejams ļoti maz ārstēšanas iespēju.¹⁻³ Šīs terapijas atspoguļo „pagrieziena punktu”⁴ vēža terapijā un tām ir potenciāls revolucionarizēt veidu, kādā ārstējamas daudzas vēža formas.⁵

Šī bukleta mērķis ir palīdzēt pacientiem izprast, kas ir šīs terapijas, kā tās atšķiras no esošajiem ārstēšanas veidiem un kādu lomu tās spēlēs turpmākajos gados.

Kas ir onkoimunoloģija?

Onkoimunoloģijā^a tiek lietotas zāles, kas cīnās ar vēzi izmanto organisma imūnsistēmu.

Imūnsistēma ir organisma dabiskā aizsargsistēma. Tas ir orgānu, šūnu un īpašu molekulu apkopojums, kas palīdz aizsargāt Jūs no infekcijām, vēža un citām slimībām. Kad organismā iekļūst citi (sveši) organismi, piemēram, baktērijas, imūnsistēma tos atpazīst un tiem uzbrūk, neļaujot izraisīt kaitējumu. Šo procesu sauc par imūnsistēmas reakciju.

Tā kā vēža šūnas ļoti atšķiras no mūsu organisma parastajām šūnām, imūnsistēma tām uzbrūk, ja spēj tās atpazīt. Tomēr vēža šūnas bieži vien atrod veidus, kā maskēties, lai imūnsistēma tās nevarētu atpazīt kā bīstamas. Turklāt līdzīgi vīrusiem tās spēj laika gaitā mainīties (izraisīt mutāciju) un tādējādi izbēgt no imūnsistēmas reakcijas. Kā arī, dabiskā **imūnsistēmas reakcija** pret vēža šūnām bieži vien nav pietiekami spēcīga, lai cīnītos ar vēža šūnām.

Onkoimunoloģijā izmantotā imūnterapija aktivizē mūsu imūnsistēmu, padarot to spējīgu atpazīt vēža šūnas un tās, iznīcināt.

Kas vēža imūnterapijās ir atšķirīgs?

Tās ir vērstas uz organisma imūnsistēmu, nevis audzēju

Tās ļauj imūnsistēmai selektīvi atpazīt un uzbrukt vēža šūnām

Tās sniedz ilgstošu atmiņu imūnsistēmai, lai tā varētu nepārtraukti pielāgoties vēzim laika gaitā un nodrošināt ilgstošu, ilgtermiņa reakciju pret vēzi

Kvalitatīva, ilgtermiņa izdzīvošana pacientiem

Pierādījumi no klīniskajiem pētījumiem liecina, ka imūnterapijas ietekme uz vēža šūnām var **būt ilgstoša**, apmācot imūnsistēmu, kā cīnīties ar vēža šūnām pat pēc remisijas.

Apmācot imūnsistēmu, kā cīnīties ar vēža šūnām pat pēc remisijas, klīniskajos pētījumos iegūtie pierādījumi liecina, ka imūnterapijas ietekme uz vēža šūnām var **būt ilgstoša**.

Šī specifiskā onkoimunoloģijā izmantotās terapijas raksturiezīme pirmo reizi piedāvā ilgstošas, kvalitatīvas izdzīvošanas cerību daudziem pacientiem, kam iepriekšējā prognoze bija ļoti vāja.¹⁻³

Turklāt blakusparādības, kas saistītas ar imūnterapiju onkoloģijā, ir vieglāk kontrolējamas salīdzinājumā ar daudzām citām vēža terapiju blaknēm.

Tādēļ imūnterapijas izmantošanai onkoloģijā var būt izšķiroša pozitīva ietekme uz pacienta spēju atgriezties darbā un dzīvot veselīgu un produktīvu dzīvi.

Pret kādiem vēža veidiem tās iedarbojas?

Onkoimunoloģijas terapijas metodes iedarbojas uz **daudziem vēža veidiem**.

Imūnterapija onkoloģijā tagad ir pieejama pacientiem ar progresējošu melanomu¹ un prostatas vēzi³ un daudzas no tām lielā skaitā tiek pētītas vairumam grūti ārstējamu vēžu.²

Kādas zāles ir pieejamas pacientiem?

Vairākas onkoimunoloģijas terapijas metodes, pašreiz ir procesā, lai tiktu apstiprinātas izmantošanai pacientiem Eiropā progresējošas melanomas,¹ plaušu vēža, kolorektālā, nieru, prostatas vēža un daudzu citu vēžu ārstēšanai.

Klīniskajos pētījumos pašreiz tiek pētītas daudzas citas terapijas un tās var kļūt pieejamas pacientiem dažu turpmāko gadu laikā.

Tomēr katrā Eiropas valstī ir sava inovatīvo medikamentu kompensācijas sistēma, tādēļ dažas imūnterapijas metodes onkoloģisko slimību gadījumā, var kļūt pieejamas dažās valstīs ātrāk nekā citās.

Ko tas nozīmē jūsu ārstēšanai?

Paredzams, ka imūnterapija turpmākajos gados kļūs par nozīmīgu daļu vēža terapijā – kopā ar ķirurģiju, radioterapiju, ķīmijterapiju un antivielu izmantošanu ārstēšanā pret audzēja skartajiem mērķiem (monoklonālās antivielas).⁶

Tomēr onkoimunoloģija kā zinātne vēl joprojām attīstās un ir liels nozīmīgu jautājumu skaits, kas joprojām ir neatbildēti. Piemēram, imūnterapijas izmantošana vēža ārstēšanā neiedarbojas uz visiem pacientiem un notiek ļoti daudz pētījumu, lai mēģinātu izprast, kas liek konkrētajam pacientam reaģēt uz noteikto terapiju.

Tādēļ ir svarīgi, lai vēža speciālisti turpinātu meklēt **jaunāko informāciju** par imūnterapiju izmantošanu onkoloģijā un lai pacienti darītu to pašu, lai viņi varētu pārrunāt ārstēšanas iespējas un to, kas varētu būt viņiem atbilstošs, kopā ar savu ārstu un aprūpes komandu.

^a Lūdzu, ņemiet vērā, ka onkoimunoloģija pieder plašākai medicīnas kategorijai, ko sauc par imūnterapiju.